Ideały nie wystarczą

Jako kolonia, Georgia była kontrolowana przez grupę arystokratów i właścicieli ziemskich, hermetyczną klikę decydującą o niewolnikach, podziale dóbr i ziemi. Większość białej populacji była jednak uboga i politycznie bardzo słaba.

© Bank zdjęć Photogenica, Autor: f11photo

Zawierucha wojenna (1775–1783) i brytyjska okupacja Savannah i Augusty wpłynęły na położenie ekonomiczne plantatorów, ograniczając polityczne i ekonomiczne znaczenie kolonialnej elity, za to poprawiając znaczenie sytuację drobnych posiadaczy ziemskich. Ta drastyczna zmiana była poparta Konstytucją stanu Georgia z 1777 r. Dokument ten, zatwierdzony 5 lutego 1777 r., był odzwierciedleniem dążenia zwykłego obywatela do kontrolowania władzy.

Demokratyczne ideały,

które zrodziły się na falach Rewolucji Amerykańskiej, uparcie promowały rozliczanie rządu za podejmowane działania oraz powszechne uczestnictwo obywateli w sprawowaniu władzy.

Konwencje konstytucyjne, które stały się platformą uzewnętrzniającą te ideały, są amerykańskim wynalazkiem. Georgia należała do jednego z pierwszych stanów, które wydelegowały swoich przedstawicieli, by stworzyli konstytucję. W październiku 1776 r., trzy miesiące po tym, jak kolonie amerykańskie ogłosiły swoją niepodległość od Wielkiej Brytanii, zgromadzenie delegatów zebrało się po raz pierwszy, by ustalić zasady konwencji i adoptować nową ustawę zasadniczą.

Prace nad nią rozpoczęły się w kwietniu 1776 r., a zakończyły w lutym 1777 r. Główną cechą, która odróżniała ten dokument było powoływanie się na monteskiuszowski trójpodział władzy, a także zapewnienie

podstawowych swobód i praw. Konstytucja zapewniała wolność wyznania, prasy i prawo do procesu przed sądem.

Osobą, która stała za stworzeniem Konstytucji Georgii z 1777 r. był John Witherspoon, protestancki pastor, który promował prawidłowe postawy moralne wśród osób ubiegających się o najwyższe pozycje w senacie stanowym i w państwie. Witherspoon sam był nauczycielem prezydenta Jamesa Morrisona* oraz piątym z pięćdziesięciu członków pierwszego Kongresu Konstytucyjnego Georgii. Jego uczniami było również 39 kongresmanów i 12 gubernatorów stanowych. Według założeń pastora, mieli oni być ozdobą Stanu, jak i wspólnoty kościoła. Sprzeciwiał się jednak powoływaniu na stanowiska państwowe członków kleru.

Według tych zasad, przyjętych przez Kongres Konstytucyjny, każdy z nowo wybranych delegatów musiał złożyć przysięgę, w której

potwierdzał, że otrzymany urząd nie został uzyskany w wyniku korupcji.

Artykuł XV Konstytucji z 1777 r. stanowił, że każdy z pięciu wybranych reprezentantów powinien, przed objęciem urzędu, złożyć przysięgę według słów wskazanych w Konstytucji, w których zaświadczał, że jego wybór odbył się bez pomocy łapówek. Po zaprzysiężeniu mogli oni przyjąć przysięgę od wszystkich członków zgromadzenia, w celu potwierdzenia ich kwalifikacji do zajmowania urzędu. Słowa przysięgi brzmiały:

„(…) Uroczyście przysięgam, że będę dotrzymywał prawdziwej wierności Stanowi Georgia i będę prawdziwie wypełniał zaufanie, jakie jest we mnie pokładane: będę wykonywał obowiązki zgodnie z moją wiedzą, dla dobra Stanu i z pomocą niniejszej Konstytucji. Przysięgam, że zostałem wybrany bez pomocy oszustwa i

łapówek.”

Artykuł XVII uznawał za niedopuszczalne dzierżenie jakiegokolwiek urzędu stanowego dla prywatnej korzyści, zakazywał też obejmowania takiego urzędu przez osobę uzyskującą źródła dochodu z armii. Jeśli jakakolwiek osoba pełniąca swoją funkcję zostałaby powołana na inny urząd, z którego otrzymywałaby dochód, to miejsce, które zajmowała w senacie, powinno zostać natychmiast zwolnione.

Brzmienie artykułu XVII nie sugerowało, że funkcja sędziego pokoju była stanowiskiem, za które otrzymywano pensję**.

Witherspoon przestrzegał przedstawicieli stanu, że nawet najlepsza konstytucja w przypadku niezachowania standardów i zepsucia obyczajów może doprowadzić rząd do upadku. Konstytucja obowiązywała jedynie 12 lat. W 1789 r., stworzono nową, która w dużej mierze przejęła

elementy swojej poprzedniczki, a delegaci dalej musieli deklarować, że otrzymali urząd uczciwie i tak też będą go sprawować. Żadna z konstytucji, zgodnie z przewidywaniami Johna Witherspoona, nie mogła jednak zagwarantować powstrzymania się od korupcji poszczególnych reprezentantów, którzy wkrótce mieli szansę pokazać, w jaki sposób wewnętrzne spekulacje i olbrzymie łapówki mogły otworzyć jedną z najbardziej niechlubnych kart historii Ameryki.

To właśnie w Georgii ustawodawcy i zwykli spekulanci, razem i w porozumieniu, otrzymując i wręczając łapówki doprowadzili do zatwierdzenia tzw. ustawy Yazoo. Ustawa ta była konsekwencją przyjęcia 500 tys. dolarów otrzymanych od przedsiębiorców w zamian za 60% powierzchni obecnej Alabamy oraz Missisipi i spowodowała przesiedlenie tysięcy Indian. Ich przymusową wędrówkę na zachód nazywamy Drogą Płaczu (Trail of Tears).

*James Morrison był czwartym prezydentem Stanów Zjednoczonych. Podczas Konwencji Konstytucyjnej w 1787 r. Morrison napisał dużą część amerykańskiej konstytucji.

**Obecnie sędzia pokoju w USA jest sędzią w sądach niższej instancji i podlegają mu sprawy dotyczące drobnych przestępstw i wykroczeń drogowych. Sędzia pokoju może też udzielać ślubów, a za swoją funkcję pobiera wynagrodzenie.

Źródła: georgiaencyclopedia.org ; avalon.law.yale.edu; georgiainfo.galileo.usg.edu

Opublikowano w dniu 5.02.2020 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA